1856. N°. 9

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 15 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 14 Augustus.

PROCES VERBAAL

van de opening der Stembriefjes, die ter benoeming van één Lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal den 12den *Augustus* 1856 *zijn ingeleverd.*

Op heden den dertienden Augustus des jaars achttien honderd zes en vijftig, in de Gemeente Leyden, hoofdplaats van het hoofdkiesdistrict Leyden, is door het bureau van Stemopneming in de ter inlevering van Stembriefjes bestemde Zaal op het Raadhuis plaats genomen, des morgens te negen ure.

Het bureau is zamengesteld uit den Heer Mr. A. O. E. Grave van Limburg Stirum, Burgemeester, Voorzitter, en de Heeren Mr. D. Tieboel Siegenbeek en Mr. C. W. Hubrecht, Leden van den Gemeenteraad, Stemopnemers.

De Voorzitter plaatst op de tafel *negen en twintig* Stembussen, bij hem gisteren en heden overgebragt uit de Gemeenten Leyden, Oegstgeest, Rijnsburg, Katwijk aan den Rijn, Katwijk aan Zee, Valkenburg, Sassenheim, Warmond, Leyderdorp, Koudekerk, Soeterwoude, Voorschoten, Alkemade, Woubrugge, Rijnsaterwoude, Aalsmeer, Leymuiden, Ouder-Amstel, Uithoorn, Nieuwer-Amstel, Ter-Aar, Nieuwveen, Bodegraven, Zwammerdam, Alphen, Aarlanderveen, Oudshoorn, Hazerswoude en Benthuizen; — en deelt voorts mede, dat de Bus uit de Gemeente Benthuizen is overgebragt door den Voorzitter van den Gemeenteraad aldaar, zonder dat daarbij gevoegd waren de sleutels en de lijsten der Kiezers, bedoeld bij art. 48 der Wet regelende het Kiesregt, welke bij verzuim waren achtergelaten; terwijl mondeling is opgegeven dat het getal der Kiezers, die stemden, *dertien* bedroeg.

De zegels der bussen werden onderzocht en bevonden ongeschonden te zijn.

De bussen werden achtereenvolgens geopend — die van Benthuizen opengebroken, — en bevonden *tweeduizend een en dertig* stembriefjes te bevatten.

Dit getal met de lijsten der Kiezers, die briefjes hebben ingeleverd, en de opgave van de Gemeente Benthuizen, vergeleken zijnde, is gebleken te zijn even groot als het getal dier Kiezers.

Nadat de briefjes zijn dooreengemengd, worden zij door den Voorzitter een voor een geopend en overluid voorgelezen.

Het bureau heeft van onwaarde verklaard *dertig* stembriefjes, waarvan *elf* niet ingevuld zijn, *twee* het zegel van het hoofdkiesdistrict missen, *twaalf* geen persoon duidelijk aanwijzen, *drie* onderteekend en *twee* niet schriftelijk ingevuld zijn.

Het getal der geldige uitgebragte stemmen is mitsdien geweest *twee duizend en een.*

Van dit getal zijn uitgebragt op de Heeren: Mr. G. Groen van Prinsterer 1126 stemmen, Mr. N. Olivier 844, Mr. G. C. J. van Reenen 10, Jhr. C. M. Storm van 's Gravesande 9, Mr. N. Sikkel Groos en G. van Ommeren ieder 2 stemmen, T. W. J. van den Aardweg, L. W. Varsclau, Mr. J. de Bosch Kemper, Mr. E. Metman, A. Lublink Weddik, W. Blanssjaar, Prof. R. O. van der Chijs en P. Blaauw, ieder ééne stem.

Heeft alzoo de volstrekte meerderheid van stemmen verkregen, Mr. G. Groen van Prinsterer.

Is derhalve verkozen tot Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal de Heer:

Mr. GUILLAUME GROEN VAN PRINSTERER,
wonende te 's Gravenhage.

En zijn tegen deze opening van stembriefjes door de in de zaal aanwezige kiezers geene bezwaren ingebragt.

En is na afloop van dit een en ander Proces-Verbaal opgemaakt, in tegenwoordigheid van allen die zich in de zaal bevonden.

Gedaan te Leyden den 13den Augustus 1856.

VAN LIMBURG STIRUM, *Voorzitter.*
D. TIEBOEL SIEGENBEEK,
C. W. HUBRECHT. *Stemopnemers.*

Gisteren heeft de vroeger door ons aangekondigde feestelijke bijeenkomst van het Jager-Corps der Studenten dezer Hoogeschool, van de onvergetelijke jaren 1830 en 31, plaats gehad.

Nadat den vorigen avond de meesten hunner zich reeds op Zomerzorg lieten vinden, alwaar de muziek der Schutterij hen door de uitvoering van eenige schoone muziekstukken verwelkomde, vergaderde het Corps tegen half twee ure in het groote Auditorium van het Academie-gebouw, alwaar de Heer J. W. Sluiter van Rotterdam, als Feestredenaar optrad. Hij doorliep eerst kortelijk de geschiedenis van den Belgischen opstand, en bragt daarna in eenige hoofdpunten in herinnering het aandeel door de vrijwillige jagers aan de gebeurtenissen van den daarop volgenden tijd genomen, met opwekking ten slotte tot voortdurende dankbaarheid voor den zegen toen en ook nu nog van de liefderijke vaderzorg des Almagtigen ondervonden.

Aangenaam werd het Corps aldaar verrast door een geschenk van Z. M. den Koning, den voormaligen Jagers aangeboden, en bestaande in een sierlijk bewerkte zilveren bokaal, gesloten in een citroenhouten kistje, waarop een afbeeldsel van het Metalen Kruis was ingelegd.

Te half vijf ure vergaderde zich het Corps op nieuw in het Academie-gebouw, en begaf zich in plegtigen optogt, onder begeleiding der muziek van de alhier in garnizoen liggende Jagers en Grenadiers, langs het Rapenburg en de Breedestraat, waar, even als op andere plaatsen, de ingezetenen door het uitsteken van vlaggen van hunne deelneming deden blijken, naar Zomerzorg, onderweg nog even de Studenten Societeit aandoende. Een getal van 70 Oud-Jagers en 10 gasten vereenigde zich hier aan den vrolijken feestdisch, aan welken, onder het Voorzitterschap van den Heer Mr. C. van der Vlies, van Hazerswoude, de innigste verbroedering uit het vroegere zoo merkwaardige tijdperk zich hernieuwde, met al den gloed der vorige vriendschap, met al de herinneringen aan den vroegeren diensttijd. Vele feestdronken werden ingesteld o. a.: Vaderland en Koning; de Academie; aan de nagedachtenis van den Veldmaarschalk; de stad Leyden; het Nederl. leger; aan den Hoogl. van Hengel (een der gasten); aan de voormalige Officieren der Comp.; aan het tegenwoordig Studentencorps; aan de Leydsche Dames; aan de Nederl. Zeemagt; aan de Schutterijen enz.

Zoo mogt dit aan de gedenkwaardige jaren van moed en opoffering voor het vaderland gewijde feest, onder begunstiging van heerlijk zomerweder blijmoedig en dankbaar worden gevierd. Mogten nog zeer velen der feestvierenden in lateren tijd meermalen op zulk een wijze te zamen gedachtenis vieren van dat tijdperk, 't welk niet minder in de geschiedboeken des vaderlands dan in hun eigen leven zulk eene schoone bladzijde beslaat; van die jaren waarin zij met jeugdig vuur de waarheid bezegelden der uitspraak van Rome's grootste redenaar, dat het Vaderland al de liefde van allen omvat.

— Eergisteren namiddag viel het 6-jarig zoontje van A. van Hartevelt, op de Oranjegracht alhier woonachtig, in de Heerengracht. Het knaapje was spoedig aan het zinken, en zou waarschijnlijk verloren zijn geweest, indien J. Capteyn, Noodiger ter Begrafenissen alhier, die zich op korten afstand van de plaats des onheils bevond, het besluit niet had genomen om, hoewel niet kunnende zwemmen, ter zijner redding in de breede gracht te springen. Zijne menschlievende daad is met goed gevolg bekroond geworden en hij heeft de voldoening mogen smaken het knaapje aan zijne ouders weder te geven.

— Aan den avond van denzelfden dag, omstreeks 11 ure, is er brand ontstaan in een huis op de Haarlemmerstraat, nabij de Bakkersteeg, bewoond door den strooheeden-fabriekant de Does, vermoedelijk ten gevolge van het op dien dag zwavelen van zijn fabricaat. In een uur tijds was het grootste gedeelte dezer woning vernield, maar door den lofwaardigen ijver van de brandweer heeft zich de brand hierbij bepaald. Het huis was het eigendom van den Heer J. F. van der Blij alhier. Naar wij vernemen waren de goederen van den fabriekant onlangs tegen brandschade verzekerd.

— Het onweder van Maandag avond, dat ook over onze stad vrij hevig is geweest, vooral door de felle bliksemstralen, heeft niet nagelaten op onderscheidene plaatsen des lands groote onheilen te veroorzaken. Te Oud-Alblas zijn drie groote boeren-hofsteden getroffen en met de daaraan verbonden schuren, afgebrand. Te Sliedrecht is een schuit met grint geladen door den wind tegen den oever der rivier geslagen en gezonken; gelukkig is de schipper met vrouw en 8 kinderen gered. Nabij Gorinchem is een aak gezonken waardoor twee menschen zijn omgekomen. Nabij Houtrijk en Polanen, onder Haarlem, is de boerenwoning met inboedel van den landman Prins door den bliksem getroffen en afgebrand. Op Texel, alsmede in den omtrek van Woerden en nabij Zwolle zijn verscheiden koeijen en schapen in het veld gedood, en te Nibbikswoude (N. Holl.) is eene boerderij in de asch gelegd. Het kamp nabij Zeist, heeft mede zeer veel geleden. Vele tenten zijn aan flarden gescheurd en de soldaten hebben een verschrikkelijken nacht doorgebragt, daar alles in een moeras was herschapen. De strijd der elementen leverde op de heide een grootsch gezigt op; een uur lang was het licht niet van den hemel en iedere seconde zag men òf een vuurzee òf een stikdonkeren nacht. Te Oosterhout (Noordbrabant) is de schade buitengemeen groot, twee huizen en vijf schuren zijn geheel ingestort en honderde boomen, onderscheidene meer dan een vadem dik, zijn geheel opengekliefd en verbrijzeld, en de stukken der boomen verscheidene ellen ver van de plaats geworpen. Door het vallen van een boom op een huis, is eene vrouw gedood, terwijl een kind met veel moeite is gered geworden. Op drie onderscheidene punten in de nabijheid van die plaats is brand ontstaan. Te Ruuzendaal is de draad van den telegraaf op Zeeland, op eene lengte van 100 ellen van de palen geslagen. De dorpen aan weêrszijde van de Maas zijn over 't algemeen zwaar geteisterd. Behalve de vernieling der veldgewassen, zijn te Bokhoven, Well, Hedikhuizen... Hemert en Wijk, een ontelbaar getal boomen ontworteld of van hunne kruinen beroofd. Ook verscheidene huizen zijn zwaar beschadigd geworden. Te Veen zijn twee watermolens afgebrand en de graanmolen is nagenoeg geheel omver geworpen. Verscheidene huizen zijn van hunne daken beroofd, de ontwortelde boomen zijn daar niet te tellen; te Pauderoijen is een huis ingestort en zeer velen zwaar gehavend; een in de rivier voor die plaats liggend schip is gezonken, een ander aakje, aan

den dijk liggende, is door de daarop gevallen boomen omver geworpen; te Raamsdonk is het veerhuis afgebrand; te Woudrichem zijn een 20-tal visscherschuiten of stuk geslagen of gezonken, een groot schip is letterlijk omver geworpen, de meeste huizen zijn van hunne daken beroofd. Op het slot Loevestein zijn niet minder dan 58 zware boomen omvergeworpen en hebben de daken van dit slot veel geleden. Ook langs de rivier de Waal heeft het onweer allervreeselijkst gewoed. De meeste schepen hebben hun roer verloren, en van verscheidene zijn de masten geslagen. Te Delwijnen nabij Zalt-Bommel zijn drie huizen door den storm ingestort.

Al de berigten komen daarin overeen, dat het weder zoo verschrikkelijk was dat de oudste menschen zich de wedergade niet konden herinneren. Uit Utrecht meldt men dat de windstoot eene drukking van meer dan 100 Ned. ℔ op den vierk. el uitoefende, welke kracht met die van een orkaan overeenkomt.

Heden nacht heeft zich alhier weder een onweersbui ontlast, die van een geweldige plasregen en hagel vergezeld, tot in den morgen heeft aangehouden.

— De Heer Perthes te Gotha gaat steeds voort met de periodieke uitgave der mededeelingen uit zijne beroemde aardrijkskundige inrigting. Het vijfde nommer bevat o. a. een overzigt van D^{r}. Vogel's reis naar Midden-Afrika, eenige bijzonderheden omtrent de nieuwste bezittingen van Rusland in den omtrek van de rivier den Amur, van waar veel handel wordt gedreven in pelterijen met Amerika, met eene kaart; eene verhandeling over de geologie of aardkunde van Zuid-Amerika, mede met eene kaart. Dit nommer wordt besloten met verschillende korte opgaven en berigten van aardrijkskundigen aard, als o. a. een verslag van de zesde zitting van het Oostenrijksche genootschap voor land- en volkenkunde den 6^{den} Mei ll. te Weenen gehouden. Onder de narigten omtrent personen wordt gemeld dat de Nestor der Fransche reizigers Bonpland, den vroegeren reisgenoot van A. von Humboldt, op diens reizen in Amerika, het voornemen heeft, ofschoon hij reeds 83 jaren oud is, in dit jaar naar Parijs te gaan, om aldaar zijne kruidkundige en delfstoffelijke verzamelingen en handschriften aan het Museum over te geven en dan naar zijne plantaadje in Uruguay terug te keeren. Ten slotte vindt men onder het rubriek van aardrijkskundige letterkunde, eene beredeneerde opgave van verscheidene belangrijke nieuw uitgekomen werken.

De zesde aflevering wordt geopend met een zeer belangrijk overzigt van West Siberië, ten opzigte der natuurlijke gesteldheid, der nijverheid en het gewigt van dit gedeelte van het Russische rijk, in aardrijks- en staatkundig opzigt, zoo wel uit hoofde der meer gunstige hemelstreek, die zich bij de uitbreiding ten zuiden voordoet, waaraan Rusland zoo groote behoefte heeft en zooveel nut van kan trekken, als uit hoofde van de gemakkelijke wijze waarop die uitbreiding van gebied verkregen wordt. Een handvol kosakken en een honderdste gedeelte van een Menzikoff, zegt de schrijver van dit doorwrochte stuk, D^{r}. A. Petermann, hebben in het midden van Azia aan den noordwestelijken ingang van het Chinesche rijk, ongelijk grooter gevolgen dan 100,000 man van de beste Russische keurtroepen en een geheelen Menzikoff aan den slagboom van Turkye, in het gezigt dier staten van Europa, die nog leven en kracht bezitten. Hij haalt tot voorbeeld aan, hoe voor nog geen 10 jaren, op voormalig Chineesch gebied, waar nu de Russische stad Kopal ligt, zich een kosakken-piket legerde, maar ook weldra een kleine handelsplaats ontstond waar eenige kramen werden opgeslagen, die spoedig tot eene welvoorziene koopstad aanwies.

Op dit stuk volgt er een, dat een uitgewerkt overzigt geeft over den wijnbouw in N.-America. Aanteekeningen uit het gebied der aardrijkskunde in zijn ruimsten omvang, en beredeneerde opgaven van de belangrijkste nieuw uitgekomen geschriften, door welke opgaven den beoefenaren der aardrijkskunde voorzeker een zeer nuttige dienst wordt bewezen, besluiten dit Nommer.

— Tot de bijeenkomst op den 5^{den} dezer te Utrecht gehouden, ter vestiging eener Vereeniging onder den naam van *Nederl. Protestantsche Unie*, (zie ons vorig nommer) waren mannen te zamen gekomen van zeer onderscheiden rigting en zienswijze, die echter in broederlijke eensgezindheid bij elkander waren. De *Kerkel. Cour.* deelt de namen volgens de presentie-lijst mede, als: C. W. Pape, G. P. Kits van Heyningen, O. G. Heldring, C. G. Montijn, D. van de Wijnpersse, H. Bouman, J. Tideman, H. Boom, Zeegers Veeckens, A. W. van Campen, J. H. Sonstral, A. D. J. Moulet, Pape, Alb. van Toorenenbergen, J. H. Gunning J^{r}., M. J. Broers, F. C. van den Ham, I. D. de Kanter, D. H. Wildschut, S. A. van Hoogstraten, J. P. de Keyser, J. C. Zaalberg Pz., R. Rodenburgh Mentz, D. Chantepie de la Saussaye, C. Schwartz, G. A. van Limburg Brouwer, J. W. Middelburg, J. E. de Voogt, H. E. Vinke, G. Barger, Is. da Costa, N. Beets, S. G. Jorissen, A. J. de Bull en A. Franeken.

— Op Zaturdag, 6 September, zal door het Gemeentebestuur van Schiedam, het bouwen van eene gazfabriek met aanhoorigheden worden aanbesteed.

— Door Curatoren van het Evang. Luth. Seminarium te Amsterdam, is tot Hoogleeraar bij die inrigting benoemd de Wel-Eerw. Heer A. D. Loman, Pred. te Deventer.

— De *Amst. Cour.* deelt het volgende uit Naarden mede: Zaturdag ll. is een aardig, flink, 13-jarig knaapje verdwenen, zonder dat men tot heden iets van het kind heeft vernomen. Sedert zijne allervroegste jeugd werd hij opgevoed bij een oom en moei, oppassende burgerlieden, die veel zorg voor hem droegen. Zijne moeder, sinds 3 jaren gehuwd aan een gepensioneerd Onder-Officier, vroeger hier in garnizoen en thans te Doesburg woonachtig, is met dezen herwaarts gekomen, om haren zoon op te eischen. De knaap, dit met groote ontroering hoorende, nam echter een ras besluit, althans, met een traan in 't oog, zeide hij tegen de liefderijke verzorgers zijner kindschheid: »Ik ga heen, en ge ziet mij nooit weêrom.« Men vreest voor een overijlden stap van het kind; alle nasporingen zijn tot heden te vergeefs. En wat de moeder aangaat, deze is met de andere harer 5 kinderen tot de R. K. kerk overgegaan, waartoe haar man behoort. Zij schijnt alzoo den pleegzoon van hare zuster terug te vorderen, ten einde ook hem in haar nieuw geloof op te voeden. Men ziet hier met levendige belangstelling de ontknooping dezer zaak te gemoet. De beklagenswaardige toestand der diep bedroefde pleegouders wekt veler deelneming.

— In den morgen van den 5^{den} dezer was de landbouwer H. Lanting, te Drouwen (Drenthe), met twee goede paarden op den esch aan het ploegen, op ongeveer 100 el afstands van de plaats, waar de landbouwer G. Dilling, in een boschje 70 à 80 korven met bijen had staan. Om naar de boekweit te komen, welke in bloei stond, hadden de bijen de vlugt over genoemden Lanting en zijne paarden. Weldra werden de paarden door eene groote menigte bijen aangevallen en zóó gestoken, dat zij volstrekt woedend werden. Lanting werd ook op eene erge wijze aan hoofd en handen gestoken; hij sneed echter in allerijl de touwen der paarden los, die het daarop op een loopen zetten, en hij zelf ging toen ook ijlings op de vlugt, doch was reeds zoo verwond, dat hij geneeskundige hulp moest inroepen en adergelaten is, waardoor dat ongeval voor hem geene verdere nadeelige gevolgen gehad heeft. De paarden werden in de rogge wedergevonden, doch zij konden niet meer staan; spoedig werd een veearts geroepen, die ze nog heeft gelaten, doch het heeft niet mogen baten, 's avonds zijn ze beide gestorven.

— De Heer Israël-Joseph Benjamin II, Moldavier van geboorte, en die zich thans hier te lande bevindt, heeft een werk geschreven, getiteld: *Cinq ans de voyage en Orient* (1846—1851) en uitgegeven bij Lévy Frères, te Parijs. Het doel van zijne reis was de studie van den maatschappelijken toestand, de zeden, gewoonten en overleveringen der tien Israëlitische stammen, welke sedert Benjamin de Tudela, die in 1172 overleden is, geen onderwerp van ernstige onderzoek hebben uitgemaakt. De Heer Benjamin II heeft zijne nasporingen dikwerf met levensgevaar voortgezet. Zijn werk bevat de bijzonderheden zijner reizen en behalve de vruchten van zijn onderzoek, ten aanzien van zijn eigenlijk doel, ook nog vele wetenswaardige bijzonderheden over de wetgeving, gewoonten, het klimaat en de voortbrengselen dier verwijderde streken, welke hij zonder bescherming, zonder hulp en zonder steun, alleen heeft doorkruist.

's GRAVENHAGE, 14 Augustus.

Bij Kon. besluit is vergunning verleend tot het aannemen en dragen van de navolgende Ridderorden: aan D^{r}. A. Vrolik, Minister van Finantiën, van het Grootkruis der Orde van St. Mauritius en St. Lazarus, hem door den Koning van Sardinië geschonken; aan den Heer D. van Hoytema, Secretaris-Generaal van het Ministerie van Finantien, van de Orde van de Heiligen Mauritius en Lazarus, hem door den Koning van Sardinië geschonken, en aan W. J. H. Graven, Commissaris van Politie te Venlo, van de Orde van den Rooden Adelaar, 4de klasse, hem door den Koning van Pruissen geschonken.

— Tot Ontvanger te Brakel c. a. is benoemd de Heer H. C. van der Feen, surnumerair te Middelburg.

— Door Z. M. is benoemd: bij het 2de reg. infanterie, tot Kapitein van de 3de kl. den 1sten Luitenant-Adjudant J. D. R. Hagedoorn, van het corps; bij het 4de reg. infanterie, tot 1sten Luitenant den 2^{den} Luit. W. C. D. van Ryen, van het 7de reg., en overgeplaatst: bij het 7de reg. infanterie, den 2^{den} Luitenant P. J. Straatman, van het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indië, en bij de infanterie in O.-I., den 2^{den} Luitenant W. A. J. J. Kraal, van het 4de reg infanterie.

— De *Staats Cour.* van heden bevat een Kon. besluit, waarbij, op voorstel van de Ministers van Binnenl. Zaken en Justitie, bepaald wordt, dat de behandeling van alle zaken betreffende de jagt en visscherij, tot dusverre hebbende uitgemaakt een onderdeel der bemoeijenissen van het Depart. van Binnenl. Zaken, met 1 Januarij 1857 zal worden opgedragen aan dat van Justitie; en dat mitsdien van het Depart. van Binnenl. Zaken naar dat van Justitie zullen overgaan, de navolgende hoofd- en verdere ambtenaren: D. H. Appel, Referendaris, A. L. van der Harst, Commies, R. J. Strang, 1ste klerk, J. J. van der Harst, 2de klerk en de vaste knecht J. P. Jansen.

— Z. M. de Koning heeft de gewone bijeenkomst van de miliciens-verlofgangers voor de najaarsoefeningen in zoo verre beperkt, dat alleen de miliciens der ligtingen van 1852 en 1853, bij het regement grenadiers en jagers ingedeeld, mitsgaders diegenen der beide voormelde ligtingen, tot het 2de en 4de bataljon van het 2de, de vier bataljons van het 3de en het 2de bataljon van 6de reg. infanterie behoorende, welke na hunne eerste oefening, niet tot zamenstelling van het blijvend gedeelte hebben gestrekt, van onbepaald verlof zullen worden opgeroepen, ten einde aan de wapenoefeningen deel te nemen. Deze zullen op 30 Aug. bij hunne corpsen onder de wapenen moeten komen, om vóór of op den 6^{den} October weder met onbepaald verlof huiswaarts te keeren.

— H. M. de Koningin zal den 26sten hare buitenlandsche reis ondernemen.

— De geschenken, door den Keizer van Japan aan Z. M. den Koning toegezonden, zijn allen in de residentie op het paleis in het Noordeinde overgebragt. Het getal moet zeer aanzienlijk zijn.

— Het vertrek van Z. K. H. Prins Frederik naar Petersburg is op morgen ochtend bepaald. Z. K. H. zal zich te Dantzig op de stoomboot *Amelia* inschepen.

— H. K. H. Prinses Frederik wordt den 24sten dezer, van de badplaats Ems terugverwacht.

— De Engelsche Admiraal Sir Napier is op zijne terugreize naar Londen alhier aangekomen.

AMSTERDAM, 13 Augustus.

Gisteren is alhier de jaarlijksche vergadering gehouden van de Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*. De Heer C. Hooyer, Pred. te Zalt-Bommel, algemeen Voorzitter, opende die bijeenkomst met eene korte rede, waarin hij de Maatschappij als eene philantropische inrigting bij uitnemendheid schetste.

De spreker deed vooral daarbij uitkomen, dat terwijl andere inrigtingen meestal den nood leenigen, maar niet wegnemen, deze maatschappij het oog slaat op alles wat gerekend kan worden voor de mindere standen nuttig te zijn; en tracht door verlichting en beschaving nuttige burgers voor den Staat te vormen.

Uit het verslag van den algemeenen Secretaris bleek, dat de maatschappij thans 14,398 leden telt, zijnde 6 meer dan in het vorige jaar, en dat het getal eere-leden mede met enkele was vermeerderd. Vier departementen hadden opgehouden te bestaan, maar daarentegen waren er 14 nieuwe opgerigt.

Aan 25 personen zijn voor verschillende edelmoedige bedrijven zilveren medailles toegekend; — aan Willem van Essen de gouden medaille voor buitengewone pligtsbetrachting.

Na de behandeling van eenige aan de orde gestelde punten, en de opneming der rekening, werd het verslag uitgebragt omtrent de uitgeschreven prijsvragen. Hieruit bleek, dat van de ingekomen antwoorden aan twee de eer der bekrooning is ten deel gevallen, en wel die over het *patronaat der armen* en *de gezondheidsleer*. Bij de opening der naambriefjes bleek de schrijver van eerstgenoemde verhandeling te zijn de Heer A. J. P. van Oordt, Pred. te Alkmaar, en van het tweede de Heer H. G. van Cappelle, Med. Doctor te Amsterdam.

Uit de lijst van ontwerp-prijsstoffen heeft de vergadering als nieuwe prijsvragen gekozen: n°. 1 de rigting der philantropie in onze dagen, hare verdiensten en hare dwalingen; n°. 3 een schoolboek over de vaderlandsche geschiedenis; n°. 4 eene beknopte natuurlijke geschiedenis van Nederland; n°. 7 eene handleiding voor het onderrigt in het aanschouwelijk handteekenen in de lagere volksschool; n°. 13 de gesteldheid der Nederlandsche industrie vergeleken met die van andere natiën; n°. 14 de vorderingen van den landbouw in Nederland gedurende de jongst verloopen 25 jaren, benevens eene aanwijzing van de voornaamste besluiten, die de verdere ontwikkeling tegenhouden.

Heden zijn de werkzaamheden voortgezet en is een voorstel van het hoofdbestuur aangenomen, strekkende om een crediet van *f* 3000 te verleenen, ten einde in onderhandeling te treden met particuliere uitgevers, die gereed staan eenig werk in den geest en bruikbaar voor de bedoeling der maatschappij uit te geven, en bereid zijn niet enkel het vereischt aantal overdrukken tegen billijken prijs af te staan, maar, in verband daarmede, zich ook geneigd betoonen, om het werk zoo goedkoop mogelijk in den handel te brengen. — Een voorstel van het Dep. Dordrecht, om bij de Regering aan te dringen op eene spoedige afschaffing der slavernij heeft tot breedvoerige beraadslagingen aanleiding gegeven, ten gevolge waarvan het voorstel gedeeltelijk is aangenomen. De overige behandelde punten waren van minder aanbelang.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 12 Augustus.

Miss. Nightingale, de beroemde ziekenverzorgster, is alhier teruggekeerd.

— De officiële staat van den buitenlandschen handel over de 6 eerste maanden van dit jaar getuigt van eenen gunstigen toestand. De uitvoer van Britsche voortbrengselen bedroeg eene waarde van 54 millioen £, tegen 43 millioen £ in het vorige jaar. De invoer van vee bedroeg niet meer dan 30,000 stuks ossen, schapen, varkens enz., dat is nog niet half zoo veel als in de eerste helft van het jaar 1854; waaruit blijkt, dat Engeland in zijne behoefte aan dat artikel meer en meer van het vasteland onafhankelijk wordt.

— Na de bijeenkomst van de Iersche Bisschoppen in Junij jl. schijnen deze Kerkvoogden minder gunstig over het onderwijs in de gemengde volksscholen te denken. In een synodaal schrijven geven zij te kennen, dat zij met leedwezen sommige blijken bespeuren van eenen toeleg, om die scholen tot een hulpmiddel voor Protestantsche proselyten-jagt te maken; zij zullen alzoo bedacht zijn op middelen om aan de Katholieke kinderen een zuiver en uitsluitend Katholiek onderwijs te verschaffen, iets hetgeen hun, naar zij beweren, door den Staat niet geweigerd mag worden. Intusschen worden de huisvaders aangemaand om van eene school, die door hunnen Pastoor gevaarlijk voor het geloof geacht wordt, niet langer gebruik te maken, maar veeleer van de scholen die door godsdienstige vereenigingen op vele plaatsen opgerigt worden.

— Van het eiland Madera wordt gemeld, dat Portugesche troepen, waaronder de cholera uitgebroken was op zee, zich te Tunchal gedurende eene kermis onder de inwoners mengden en de ziekte verspreidden. In 5 dagen werden 5000 menschen aangetast, onder eene bevolking van 28,000 zielen, waarvan 1500 stierven. Er waren geene geneesheeren aanwezig of geneesmiddelen voorhanden, en de dooden bleven onbegraven liggen, zoodat men vuren aanstak om de verpesting te voorkomen. Van 12 man die men eindelijk vond om graven te maken stierven er dadelijk 6, die letterlijk hun eigen graf groeven. Een ieder vlugtte en de stoomboot *Avon*, die te Southampton aankwam, heeft zoo veel Engelschen medegebragt als slechts plaats konden vinden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 Augustus.

Bij het bezoek van den Keizer in de opera, op gisteren, heeft men zich overtuigd dat Z. M. eene goede gezondheid genoot, waardoor de geruchten van voortdurende ziekelijkheid worden gelogenstraft.

— De prijsuitdeeling aan de kweekelingen der verschillende lyceën en colleges, heeft thans onder de leiding van den Maarschalk Vaillant, ad interim met de portefeuille van Onderwijs belast, plaats gehad. De Minister hield eene rede *over de volharding in den arbeid*, daarbij als voorbeeld stellende zijn vriend, Maarschalk Pelissier, die aan zijne regterzijde was gezeten. Beiden werden met geestdrift door de jongelingschap begroet.

— Het bestuur van het dagblad *l'Univers* zal zich tot de Regtbank wenden, ten einde een onderzoek te verkrijgen naar den schrijver van het onlangs vermelde werk: *l'Univers jugé par lui-même.*

— De Bisschop van Nancy en Toul heeft van den Paus den titel ontvangen van »Assistent van den Pauselijken troon en Roomschen Graaf."

— De opbrengst van den graanoogst hier te lande, zal over het geheel genomen, ook dit jaar weder beneden die van een gemiddeld gewas zijn, zoodat zelfs wanneer de groote aanvoer van buitenlandsch graan in de zuidelijke havens des lands aanhoudt, in dezen winter nog geene belangrijke en duurzame daling der graanprijzen is te verwachten.

— Het lijk van den moordenaar Poirier is in het bosch van Vincennes gevonden.

— De telegraafdraad die tusschen Sardinië en de Algerijnsche kust wordt gelegd, is op nieuw gebroken. Men geeft echter de aangevangen poging nog niet op.

— Aan de weduwe van den Admiraal Bruat is een pensioen van 6000 fr. verleend.

— De Heer Regnault, beroemd scheikundige en Directeur van de porselein-fabriek van Sèvres, is overleden, waardoor genoemde inrigting een groot verlies heeft geleden.

— De eerste beklimming van den Montblanc in dit jaar, werd den 31sten Julij des ochtends door den Heer Forman en zijne dochter ondernomen. In 15 uren werd de beklimming en weder afdaling volbragt. Men roemt zeer den moed van het jonge meisje. Zij is de achtste vrouw, die den berg bestegen heeft.

— De *Algesiras*, met hulpschroefstoomvermogen, heeft in 32 uren den overtogt van Toulon naar Algiers afgelegd.

SPANJE.

MADRID, 9 Augustus.

In het dagblad der hoofdstad is eene verordening opgenomen, strekkende om de belemmeringen, welke in den laatsten tijd door de bevolking onder den druk van de duurte der levensmiddelen, aan het binnenlandsche handelsverkeer hier en daar in den weg gelegd zijn, voor het vervolg van tijd voor te komen; daarbij worden degenen, die het binnenlandsche vervoer van granen, meel, vruchten enz. beletten, met strenge straffen bedreigd.

— De beruchte Gomer, die met eene bende Carlisten de Baskische provincien verontrustte, heeft zich met 19 zijner onderhoorigen aan de Regering onderworpen.

— De smokkelaars hebben van de plaats gehad hebbende onlusten partij weten te trekken; terwijl de gewapende grensbewakers naar den kant van Saragossa, ter beteugeling van het oproer, waren opgerukt, hebben zij 6000 balen goederen, bestaande in kleedingstukken, ijzerwerk en porselein over de grenzen in Arragon gebragt.

ITALIE.

Het tekort in de staatskas van den Kerkelijken Staat, hetwelk ten vorigen jare een millioen scudi bedroeg, zal dit jaar niet hooger zijn dan 678,000 scudi. Dit wordt veroorzaakt door de vermindering der inkomende regten, ten gevolge waarvan het verbruik toenam, alsmede door de vermindering van de tabaksbelasting, die, daar zij niet meer verpacht is, een aanzienlijker opbrengst oplevert.

— Onder de Napelsche troepen heerscht eene groote gisting, zoodat de Koning, slechts op de Zwitsers kan vertrouwen. Aan deze laatsten, die 10,000 man sterk zijn, is de bewaking van het paleis en der forten toevertrouwd.

PRUISSEN.

BERLIJN, 12 Augustus.

De Koning heeft H. M. de Keizerin-Moeder van Rusland benoemd tot Chef van het 6de reg. curassiers, waarvan wijlen haar echtgenoot gedurende jaren Opperbevelhebber was.

— De Kroonprins en de Kroonprinses van Wurtemberg vertrekken den 18den dezer naar Scheveningen om de zeebaden te gebruiken.

— De Graaf van Parijs en gevolg, alsmede de Heer Thiers zijn, ingevolge eene telegrafische depêche uit Londen, uit Hamburg naar Ostende vertrokken.

— Te Neuwied zal den 13, 14 en 15den September eerstk. het 100jarig bestaan van de kostschool der Moravische broeders gevierd worden.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 11 Augustus.

De Keizer is van Ischl te Laxenburg teruggekeerd.

— De concordaat-kwestie heeft aanleiding gegeven tot een nieuw onderhoud tusschen den Minister van Eeredienst en den Aartsbisschop van Weenen. De uitvoering der door de Bisschoppelijke conferentiën genomen besluiten stuit op ernstige bezwaren, en de Regering dringt er krachtig op aan, om aan die besluiten een zachteren vorm te geven.

— De Senaat te Frankfort heeft besloten tot het verleenen van amnestie aan allen die deel hebben genomen aan de onlusten van 18 Sept. 1848, behalve aan de moordenaars van Prins Lichnowsky en den Generaal Auerswald.

— In September zal alhier eene bijeenkomst plaats hebben van Natuur- en Scheikundigen.

RUSLAND.

Velen der vreemde geneeskundigen, die tijdens den oorlog in Russische dienst waren getreden, en thans zijn ontslagen, zullen zich voor goed hier te lande vestigen.

— Volgens *le Nord* heeft eene Fransche maatschappij, met het huis Rothschild aan haar hoofd, vergunning bekomen om in het binnenste des lands eene spoorweg-linie tusschen onderscheiden waterwegen aan te leggen, hebbende de Regering zich voorbehouden de rigting dezer linie nader bepaaldelijk aan te wijzen.

Burgerlijke Stand.

Van den 7 tot en met den 13 Augustus 1856.

BEVALLEN: M. de Haas, geb. Nievaart, Z. — J. Marks, geb. Andernag, Z. — C. Sjardijn, geb. Secreve, D. — J. Eggink, geb. van der Waals, Z. — J. M. Turion, geb. Sasse, D. — H. Bellof, geb. Langwarden, D. — C. Kokkedee, geb. Bodry, Z. — M. C. L. J. Baronnesse Taets van Amerongen tot Woudenberg, geb. Taets van Amerongen tot Natewisch, D. — J. M. Kuyper, geb. Bloemendaal, Z. — A. Zwarts, geb. Bosmaar, D. — W. Biesot, geb. Belleman, D. — C. Brouwer, geb. van der Reyden, Z. — A. Onnekink, geb. van der Mark, Z. — M. H. Hoogerworst, geb. Bergman, D. — H. G. Donner, geb. de Hoogh, Z. — C. C. Giezen, geb. Meerburg, Z. — A. D. Reyns, geb. Spoor, Z. — B. Hakkenberg, Z. — C. Schrender, geb. Riebeek, D. — G. Carton, geb. Wallaard, D.

GEHUWD: B. J. B. Homan, Jm. en M. J. W. van Westrheene, Jd. — J. Bon, Jm. en J. M. Slegtenhorst, Jd. — A. Verhoeven, Jm. en J. Arbouw, Jd. — J. Frankhuizen, Wed^r. en C. de la Rie, Wed^e. — G. van den Broek, Jm. en S. van Polanen, Jd. — D. M. Davids, Jm. en M. van der Stok, Jd. — W. F. Oostveen, Jm. en M. F. den Boer, Jd. — N. Masurel, Jm. en C. de Ridder, Jd. — H. A. van de Laar, Jm en J. F. van Dusseldorp, Jd. — A. Sijpestijn, Jm. en A. Schmitz, Jd. — J. C. Bernard, Wed^r. en L. M. Boodt, Jd. — S. J. Moscoviter, Jm. en B. van Praag, Jd.

OVERLEDEN: L. T. Bleyl, D., 10 j. — C. H. Wolff, 81 j. — A. C. de Jong, 53 j. — A. van der Linden, geb. Overveld, 57 j. — J. van Dunnen, Z., 3 m. — C. M. Ziesel, 69 j. — J. Lagelie, geb. Rosenburg, 82 j. — P. Annaars, 70 j. — M. de Vos, D, 3 m. — S. P. van der Mark, D., 6 m.

230ste Staats-Loterij.

Trekking der Tweede Klasse.

2de Trekking. N°. 9107, een prijs van ƒ5,000. N°s. 2915, 8524, 9223 en 17791 ieder een prijs van ƒ1,000.

3de » N°. 1432 een prijs van ƒ1,250. N°s. 5422, 6501, 8887, 12576 en 15375 ieder een prijs van ƒ1,000.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: W. C. CHIMAER VAN OUDENDORP,
EN
ZWOLLE, 9 Augustus 1856. J. H. SCHEUER.

Getrouwd: S. J. MOSCOVITER,
van *Rotterdam*.
EN
LEYDEN, 13 Augustus 1856. B. VAN PRAAG.

Tot diepe droefheid zijner talrijke Kinderen, Behuwd-, Klein- en Achterkleinkinderen, overleed heden de Heer CASPARUS HENDERICUS WOLFF, in den gezegenden ouderdom van bijna 82 jaren.

LEYDEN, 8 Augustus 1856.

Eenige Kennisgeving.

Voor alle bewijzen van hartelijke deelneming, bij het verlies van onzen waardigen Vader en Behuwd-Vader, van Vrienden en Bloedverwanten, zoowel buiten als binnen deze Stad ondervonden, betuigen wij, langs dezen weg, onzen opregten dank.

Uit aller naam:
LEYDEN, Augustus 1856. G. G. VAN DEN BROECK,
Pred. te *Leyderdorp*.

Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, betoond bij het afsterven van mijnen geliefden Echtgenoot, betuig ik langs dezen weg, ook namens mijne Kinderen, den hartelijksten dank.

Wed^e. N. J. SANDERS.

De Ondergeteekende kan niet nalaten om zijnen opregten dank te betuigen, voor de bijzondere belangstelling en hulpvaardigheid van alle Autoriteiten, die hij heeft ondervonden bij het uitbarsten van den brand in zijn eigendom op de Haarlemmerstraat alhier.

LEYDEN, 13 Augustus 1856. J. F. VAN DER BLIJ.

BECKER EN ZOON en EVERTS, te *Amsterdam*, berigten dat zij een **Depôt** van hunne fijne **Varinas** en andere **Tabakken**, benevens **Sigaren** in alle soorten, gevestigd hebben bij de Wed. W. C. BOOK, op de Breedestraat, te *Leyden*.

STEDELIJK GYMNASIUM.

Namens de Commissie, door den Stedelijken Raad benoemd en gequalificeerd tot het afnemen van de **Examens van Toelating**, vermeld in Art. 3 en 4 van het Reglement, heeft de Ondergeteekende de eer ter kennisse der belanghebbenden te brengen, dat deze Examens eenen aanvang zullen nemen op Vrijdag den 5^den September.

Intusschen verzoekt hij de aangifte daartoe te mogen bekomen vóór het einde der maand Augustus, en is gaarne bereid, des gevraagd zijnde, de noodige inlichtingen te geven omtrent de vereischten.

Tevens herinnert hij bij deze aan de bepaling van HH. Curatoren dd. 7 Julij 1848, bekend gemaakt in Bijlage *E.* van het Programma van dat jaar: »Tot de Examina van Toelating zal aan de *Onderwijzers* ter dezer Stede toegang verleend worden op hun verzoek, mits zij dit vooraf aan den Rector kenbaar maken.«

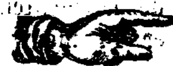
W. H. D. SURINGAR,
Gymnasii Rector.

PLEIZIERTOGT.

Op Zondag 17 Augustus e. k., zal de Stoomboot *Volharding* een togtje om den Haarlemmermeer doen. De afvaart is bepaald des namiddags ten *twee* ure, en de prijs der plaats heen en terug **ƒ1.00.**

DE DIRECTIE.

Er worden gevraagd Gehuwde Lieden, P. G., welke genegen zijn **2 Kamers te meubeleren** en **2 Heeren te bedienen**, tegen genot van het vrije gebruik van het overige gedeelte van het Huis op een aangenamen stand gelegen (mits betalende de belastingen). Adres met *franco* Brieven onder Lett. **N.** aan het Bureau dezer Courant.

Men vraagt *te Koop* of *te Huur* te *Leyden*, een **Woonhuis**, van vier of vijf Kamers en Tuin. Opgave van koopprijs, stand en omschrijving onder Letter **S.** *franco*, bij den Boekh. C. J. HEYL, te *Utrecht*.

AANBESTEDING.

Op Zaturdag den 30sten Augustus 1856, des namiddags ten één ure, zal, onder nadere goedkeuring, door Heeren Curatoren der Hoogeschool te *Leyden*, in een der Vertrekken van het Academie-gebouw op het Rapenburg, worden **Aanbesteed:**

Het maken aan een **aanzienlijk Gebouw**, bestemd voor het onderwijs in de Natuur-, Schei- en Ontleedkunde bij genoemde Hoogeschool, en voor de Verzamelingen tot die vakken en tot den Landbouw behoorende, te plaatsen op de kleine Rapenburg te *Leyden*.

Deze Aanbesteding zal geschieden alleen bij inschrijving, volgens art. 8 van het Bestek.

Het Bestek en de Teekeningen zullen ter lezing liggen aan de Locaten der Provinciale Besturen van Noord- en Zuidholland en van Utrecht, te *Haarlem*, te *'s Hage* en te *Utrecht*; voorts te *Leyden* aan het Academie Gebouw voornoemd, bij J. KOREMAN, aan de Hoogewoerdspoort; in het Logement *den Burg*; in *de Paauw* aan de Korenbrug en in *het Stadhuis van Amsterdam* in het Noordeinde; verder op alle plaatsen waar zulks gewoonlijk geschiedt.

Zij zijn op vrachtvrije aanvrage bij de GEBROEDERS J. & H. VAN LANGENHUYSEN, te *'s Hage*, à **ƒ3**— verkrijgbaar.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Heer CAMP, Architect des Konings, te *'s Hage*, Buitenhof K. 99.

Curatoren voornoemd,
VAN DER HEIM, *Voorzitter*.
W. H. DOZY, *Secretaris*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG 13 Augustus.

		Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	64	$64\frac{1}{8}$	$64\frac{1}{16}$
Dito Certificaten	» 3 »	$75\frac{3}{4}$	$75\frac{7}{8}$	$75\frac{1}{8}$
Dito dito	» 4 »	85	—	—
Amortisatie Syndicaat	» 2½ »	$90\frac{3}{4}$	—	—
Handelmaatschappij	» 4½ »	138	—	—
O. I. Leening	» 4 »	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» 4½ »	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» 4½ »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	—	—	—
Dito dito	» 4½ »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	104	—	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	$102\frac{7}{8}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	—	—	—
Dito 1840	» 4 »	86	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4 »	—	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	$65\frac{1}{2}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 ƒ	154	—	—
Dito Obligatiën	» 4 »	$79\frac{7}{8}$	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½ pCt.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» 1¼ »	$24\frac{1}{2}$	—	—
Dito Obligatiën	» 3 »	$44\frac{3}{4}$	$44\frac{13}{16}$	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	$39\frac{1}{4}$	$39\frac{5}{16}$	$39\frac{5}{16}$
Bewijzen Coupons		$6\frac{1}{16}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5 »	—	—	—
Dito	» 4 »	65	—	—
Dito Metall.	» 5 »	$77\frac{1}{8}$	[illegible]	$78\frac{5}{16}$
Dito Nieuwe	» 5 »	$85\frac{15}{16}$	86	$85\frac{15}{16}$
Dito 1847	» 2½ »	$40\frac{1}{2}$	$40\frac{3}{8}$	—
BELGIE	» 2½ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½ »	—	—	—
Dito dito	» 4½ »	—	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5 »	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	$45\frac{13}{16}$	$45\frac{7}{8}$	$45\frac{13}{16}$
SARDINIE,	» 5 »	—	—	—
PERU, Geldleening 1853	» 4½ »	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» 4½ »	$30\frac{1}{2}$	—	—
GRENADA, Obligatiën	» 2½ »	$18\frac{7}{8}$	—	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3 »	22	—	—
N.-AMERIKA, Bankactiën				
Grieken 5½				

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie 3½ pCt. Wissel-Disconto 4.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.